دانش جدید با جزوات کهنه!

[هدی هاشمی]

به روز نبودن دروس دانشگاهی و مباحث ارائه شده در کلاس درس از سوی استادان از جمله موضوعاتی است که این روزها از سوی برخی از کارشناسان حوزه های آموزشی مطرح شده است . کارشناسان معتقدند که از جمله عوامل بی علاقگی دانشجو به حضور در کلاس درس ، ارائه دروس قدیمی از سوی دانشگاه به دانشجو است. بی انگیزگی دانشجویان به مباحث درسی موجب شده است تا بسیاری از فعالان انجمن های علمی زنگ خطر را برای وزارت علوم به صدا درآورند و به این وزارتخانه هشدار دهند که دانشجویان با این رویکرد سنتی و قدیمی آموزش در سال های آینده در جامعه دچار مشکل خواهند شد که البته نتایج و تبعات منفی آن در سال های نه چندان دور مشخص می شود. با این همه آن مسائلی که این روزها از سوی مسئولان وزارت علوم شنیده می شود تغییر در برخی از دروس دانشگاهی و تدوین برنامه ها و سرفصل های جدید آموزشی است. این اتفاق در حالی اجرایی می شود که هنوز راهکارهای کلان آن دیده نشده است و دانشگاه ها نمی دانند که با چه روش و برنامه ای باید دروس ارائه شده در کلاس های درس را به روز و استاندارد کنند.

افشین متقی دبیر کانون علمی دانشجویان کشور در این باره می گوید : « بحث به روز آمدی استادان و به روز کردن بانک اطلاعاتی دانشگاه ها به عنوان دغدغه پژوهشی همواره در مجموعه آموزش عالی کشور مطرح بوده است ، اما متأسفانه فعالیت خود دانشجویان موجب شده است تا این بحث در وزارت علوم دیده نشود. بی تحرکی دانشجو و نبود رغبت به حضور مستمر در فعالیت های پژوهشی دانشگاه موجب شده است تا استادان کمتر نسبت به دروس ارائه شده در کلاس حساسیت به خرج دهند. از سویی بی علاقگی دانشجو برای رفتن به کلاس درس و از سوی دیگر بی انگیزگی استادان برای ارائه دروس جدید به دانشجو موجب شده است تا ما سالیان سال شاهدنوعی رکود در فضای آموزشی دانشگاه باشیم.»

در دانشگاه های ما استادان هم همگام با علوم جدید حرکت نمی کنند؛ آنان هیچگونه توجهی به بحث پژوهش درکنار آموزش ندارند. یکنواخت بودن جزوه های استادان از آسیب های جدی نظام آموزش عالی است

متقی تأکید می کند: «دانشگاه به طور سنتی کارکردش تنها تولید و اشاعه دانش است ، اما باید گفت که تمام نیازهای دانشجو به آموزش برنمی گردد چرا که دانشجو قبل از این که متعلق به دانشگاه باشد متعلق به جامعه است. لذا از این منظر که دانشجو یک شهروند در جامعه مدنی محسوب می شود نیازمند آن است تا علاوه بر آموزش های رسمی و آکادمیک یکسری مهارت ها و سرمایه های اطلاعاتی را برای بهتر زیستن در جامعه با خود داشته باشد.» متقی با اشاره به توسعه فعالیت پژوهشی در بین دانشجویان می گوید: «به رغم حمایت های جدی بویژه مادی و معنوی برای بدنه آموزشی دانشگاه ها هنوز توسعه پژوهش فراهم نشده است. متأسفانه منابع اطلاعاتی مورد نیاز پژوهش در دانشگاه وجود ندارد و با توجه به کمبود منابع پژوهشی در دانشگاه شرایط برای ایجاد تحول پژوهش در بین دانشجویان فراهم نشده است که مسئولان امر باید درباره مسائل پژوهشی دانشجویان برنامه ریزی جدی تری داشته باشند.»

متأسفانه نظام آموزشی ما هم اکنون دقیق نیست و آموزش های کاربردی به دانشجو داده نمی شود و دانشجویان هم بعد از گذشت زمان، این آموزش ها را از یاد می برند

جزوات کهنه استادان

برخی از کارشناسان نیز به نحوه آموزش عالی خرده می گیرند و معتقدند که آموزش عالی در این سال ها نتوانسته است سرفصل های جدیدی را به دانشگاه ها معرفی کند. طاهره عبدالله زاده عضو انجمن علمی دانشجویان در این باره می گوید: « برای رشد و تعالی یک جامعه نیازمند آموزش های کاربردی هستیم. طبق فرمایش امام (ره) آموزش کلید رشد ملت ها است. برای آموزش باید سرفصل های به روز، کاربردی و منطبق با سرفصل های دانشگاه های معتبر در کلاس های درس ارائه شود. متأسفانه نظام آموزشی ما هم اکنون دقیق نیست و آموزش های کاربردی به دانشجو داده نمی شود و دانشجویان هم بعد از گذشت زمان این آموزش ها را از یاد می برند.» وی با اشاره به این که آموزش ها در حال حاضر حفظ کردن جزوه استادان شده است، تأکید می کند: «آموزش ها در دانشگاه ها تنها حفظ کردن دروس و جزوات استادان است. تازه وقتی دانشجویان فارغ التحصیل شده اند برای این که بتوانند در شغل مرتبط با رشته های خود فعالیت کنند نیاز به دوره های تخصصی دارند که بعد از اتمام درس دنبال مهارت های تخصصی می روند. به نظر می رسد که تجدیدنظر با رویکرد کاربردی کردن سرفصل های دروس از جمله اقدامات مهم نظام آموزش عالی باید باشد.»

طاهره عبدالله زاده با خرده گرفتن نسبت به جزوات قدیمی استادان می گوید: « متأسفانه در دانشگاه های ما استادان هم همگام با علوم جدید حرکت نمی کنند. آنان هیچگونه توجهی به بحث پژوهش در کنار آموزش ندارند. یکنواخت بودن جزوه های استادان از آسیب های جدی نظام آموزش عالی است. متأسفانه بعضاً مشاهده می شود که استاد در جزوه هایش مثال های سال های گذشته را به کار برده است و هیچ تغییری در نوع آموزش در جزوه ها انجام نداده است. استادان تنها از یک منبع درسی استفاده می کنند و این موضوع برای دانشجو یک آسیب است. به نظر می رسد دانشگاه ها باید آئین نامه هایی را به استادان ابلاغ کنند که غیر از منابع درسی از دانشجویان تحقیق، کتاب های گوناگون برای مباحث درسی بخواهند. شاید استفاده از کارگاه ها و آزمایشگاههای مجهز بتواند در نحوه آموزش و کیفیت آموزشی مؤثر باشد.»

تریبون آزاد

ظرفیت بالای دانشجویان در انجمن های علمی دانشجویی

[کریم پور مرجان /کارشناس انجمن های علمی ، دانشجویی]

اساس توسعه و رشد و تعالی هر اجتماع بر پایه تحقیق و پژوهش اندیشمندان آن جامعه استوار است. بیان آسیب ها و دستاوردهای آن همواره موجب پرورش و بالندگی جویندگان علم و دانش در این مسیر بوده است . انجمن های علمی دانشجویی دانشگاه های کشور با استفاده از توانمندی های خلاقانه نیروهای مستعد و جوان، برای ترویج علم و فرهنگ سازی آن، همواره نقش بسزایی ایفا می کنند، شناخت وجوه مختلف این کارکرد در جامعه دانشگاهی نیاز به آسیب شناسی های دقیق دارد. چرا که فعالیت یک دهه از انجمن های علمی دانشجویی با نداشتن نمونه عینی خارجی آن در سایر کشورها با این ساز و کار مسئله را دوچندان مهم تر می کند.

انجمن های علمی دانشجویی دارای نقاط ضعف و قوت های بسیاری هستند. مهمترین خصوصیات فعالیت های دانشجویی نشاط و شادابی، ابتکار و خلاقیت، بلندپروازانه بودن فعالیت، هیجان آور، تأثیرپذیر و هدایت شونده، بی منت و بی مزد، عجولانه و کم صبر بودن آن است. مجموعه های موجود در دانشگاه ها با این خصوصیات تنها به انجمن های علمی دانشجویی بر نمی گردد. کانون های فرهنگی، شورای صنفی، انجمن های ورزشی، انجمن های اسلامی نیز از این مسئله مستثنی نیستند.

نقاط قوتی که می توان برای انجمن های علمی دانشجویی گفت، پتانسیل بالای دانشجویی است. با این وجود نقاط ضعف انجمن های علمی دانشجویی عوامل زیر است:

۱ـ نداشتن تفکرات کاملاً علمی، تخصصی و با تجربه در میان تعدادی از دانشجویان .

۲- تمایل به فعالیت های صنفی در انجمن های علمی که از آسیب های مهم این تشکل ها است .

۳- گوشه گیری و انزواطلبی دانشجویان ممتاز و نخبه که باید فضا به نحوی باشد تا این دانشجویان نیز در انجمن های علمی فعالیت داشته باشند.

۴- نبود همکاری های لازم از طرف برخی گروه های آموزشی در دانشگاه ها و بهتر بگوییم نبود اعتماد به فعالیت های انجمن از نگاه اعضای هیأت علمی .

۵- فرار دانشجویان از فعالیت های علمی به علت بوروکراسی های اداری و وقت گیر بودن آن.

۶- تفاوت حمایت های خود دانشگاه ها از انجمن های علمی دانشجویی .

از جمله آسیب های مهم انجمن های علمی دانشجویی است. در حقیقت می توان گفت که یکی از اهداف مهم انجمن های علمی دانشجویی تقویت فعالیت های جمعی، گروهی علمی است که لازم است این مهم نه تنها در انجمن های علمی دانشجویی، بلکه در سایر موارد نیز تقویت گردد.

برخی افراد بر این باورند که انجمن های علمی دانشجویی صرفاً کار اجرایی انجام می دهند این نیز به نوبه خود تصور اشتباهی است و چنانچه انجمن های علمی به عنوان بازوی اجرایی فعالیت های دانشکده ها تبدیل شوند، هیچ نوآوری در این تشکل ها نخواهد بود و قطعاً فعالیت ها در انجمن های علمی رفته رفته کمرنگ تر می شود و اعضای جدید نیز رغبتی به فعالیت در این تشکل ها نخواهند داشت. واضح است حمایت های معنوی دانشگاه ها بسیار بیشتر از حمایت های مادی شان می تواند در روند فعالیت های انجمن های علمی تأثیرگذار باشد، چرا که اصولاً دانشجویان به علت مقتضیات سنی در بعضی موارد احساسی عمل می کنند و ممکن است تشویق ها و مشاوره های استادان گروه و دانشکده موجب رشد و شکوفایی انجمن های علمی شود.

از آنچه گفته شد، چنین بر می آید که انجمن علمی دانشجویی نهادهای دانشجویی با فعالیت های گروهی است و همه وظایف باید در کنار هم انجام گیرد، یعنی انجمن علمی دانشجویی، انجمنی است که در آن هم فعالیت گروهی، تمرین مدیریت فعالیت در نشریه، برگزاری همایش ها، سمینارها، سخنرانی های علمی تخصصی، فوق برنامه های علمی، بازدیدهای علمی انجام شود. بر این اساس در این تشکل ها فعالیت های زیادی قابل انجام است. مطمئناً تقسیم کار در بین اعضا می تواند زمینه ساز فعالیت های درخشان و مفیدتر در انجمن های علمی باشد. وجود آرامش در فعالیت های انجمن های علمی دانشجویی نسبت به سایر تشکل ها را نباید نادیده گرفت. چرا که فعالیت علمی هدف مجموعه دانشگاهی است و با توجه به دید مثبتی که مسئولان در وزارت علوم نسبت به انجمن های علمی دارند، این تشکل ها توانایی تبدیل شدن به بازوهای اجرایی علمی را هم دارند و می توان گروه های فکری علمی تخصصی دانشجویی را از دل انجمن های علمی درآورد.

با شما تا دانشگاه

پرداخت وام ضروری به دانشجویان مبتکر و ممتاز

صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم به دانشجویان مبتکر دوره روزانه ۱۰ میلیون ریال وام ضروری پرداخت می کند که ۶۰ درصد آن قبل از شروع و ۴۰ درصد آن پس از انجام ۷۰ درصد از طرح به دانشجو پرداخت می شود.

دانشجویانی که در طول تحصیل، اختراعات و ابتکاراتی انجام دهند با تأیید سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران، دبیرخانه جشنواره خوارزمی، جشنواره جوان خوارزمی و معاونت پژوهشی دانشگاه دانشجوی مبتکر محسوب می شوند و می توانند از صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم وام دریافت کنند.

شورای تعامل دانشجو و دانشگاه در ۱۳ دانشگاه تشکیل شد

شورای تعامل و تبادل نظر دانشجو و دانشگاه در ۱۳ دانشگاه کشور تشکیل شد. دانشگاه های مختلف گزارش داده اند که مقدمات شکل گیری شورای تعامل و تبادل نظر دانشجو و دانشگاه در حال انجام است و برخی دانشگاه ها نیز تاکنون سه جلسه برگزار کرده اند. استقبال دانشگاه ها از شورای تعامل و تبادل نظر دانشجو و دانشگاه خوب بوده است و پیش بینی می شود تا مهر ماه سال آینده شورای تعامل در اکثر دانشگاه ها تشکیل شود. شورای تعامل و تبادل نظر دانشجو و دانشگاه در دانشگاه های اراک، محقق اردبیلی، قم، بیرجند، سمنان، رازی کرمانشاه، علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، زابل، ولیعصر (عج) رفسنجان، شهید باهنر کرمان، تربیت معلم سبزوار، هنر اسلامی تبریز و اصفهان تشکیل شده است.

پاسخ مسؤلان به اعتراض دانشجویان دانشگاه شیراز

جمعی از دانشجویان دانشگاه شیراز نسبت به برخی مشکلات صنفی دانشگاه تجمع کردند و خواستار پاسخگویی مسئولان دانشگاه شدند.

کمبود امکانات و فضای خوابگاهی، فرسودگی اتوبوس ها و سرویس های دانشجویی، عدم ارائه غذا در ایام تعطیل برخی از مشکلات مطروحه دانشجویان معترض است. دکتر کارپرور معاون دانشجویی دانشگاه شیراز با بیان این که دانشگاه از تمام توان خود برای رفاه دانشجویان استفاده می کند، گفت: در حال حاضر دانشجویان زیادی در خوابگاه های دانشگاه اسکان دارند که بر اساس آیین نامه های وزارت علوم مدت مجاز اسکان آنان در خوابگاه ها گذشته است ولی هنوز در خوابگاه ها حضور دارند و تا کنون هیچ دانشجویی از خوابگاه های دانشگاه اخراج نشده است. دکتر کارپرور در باره مطالبات دانشجویان در باره توزیع غذا در روزهای تعطیل گفت: هیچ دانشگاهی در روزهای تعطیل در بین دانشجویان غذا توزیع نمی کند چرا که سهمیه و جیره غذایی تخصیص یافته به دانشگاه ها تنها مربوط به روزهای شنبه تا ظهر پنج شنبه است و دانشگاه نیز امکان مالی برای تحقق این امر یعنی توزیع غذا در روزهای تعطیل را ندارد.

همچنین مدیرکل امور دانشجویان داخل وزارت علوم از تأیید انتخابات شورای صنفی دانشجویان دانشگاه شیراز در هیأت مرکزی نظارت شوراهای صنفی خبر داد و گفت: موضوع دانشگاه شیراز به طور مبسوط بررسی شد و بحث ها و اعتراضاتی که بود در این هیأت مطرح شد.
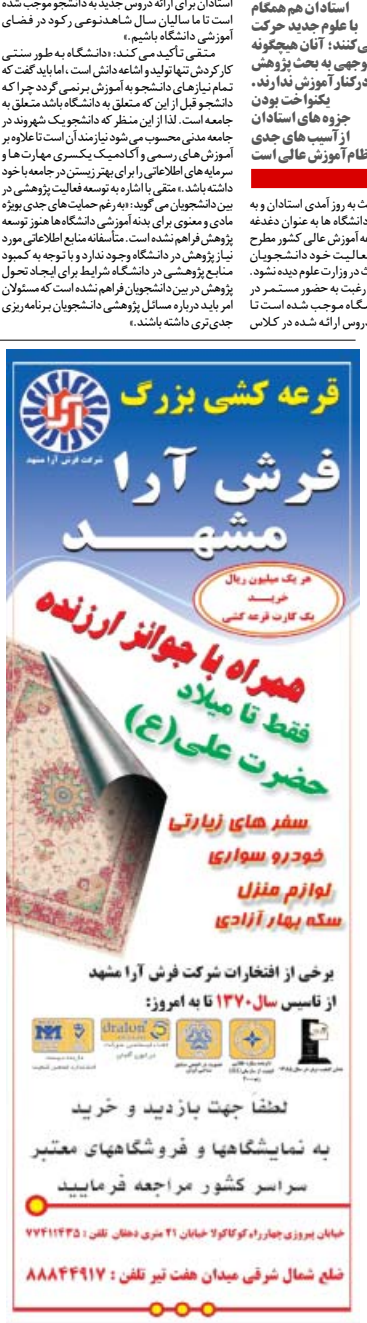
حسن مسلمی نائینی درباره انتخابات شورای صنفی دانشگاه شیراز که پیش از این از سوی مدیریت دانشگاه برگزار شده بود، گفت: انتخابات شورای صنفی دانشگاه شیراز در هیأت مرکزی نظارت شوراهای صنفی در وزارت علوم با اکثریت آراء تأیید شد.